

ОПШТИНА РАЧА

ГРАЂАНСКИ ВОДИЧ КРОЗ ОДЛУКУ О БУЏЕТУ за
2023. годину

САДРЖАЈ

1. Увод

2. Ко се финансира из буџета?

3. Како настаје буџет општине?

- Појам буџета
- Ко учествује у буџетском процесу?
- На основу чега се доноси буџет?

4. Како се пуни општинска каса?

- Шта су приходи и примања буџета?
- Структура планираних прихода и примања за 2023. годину.
- Шта се променило у односу на 2022. годину?

5. На шта се троше јавна средства?

- Шта су расходи и издаци буџета?
- Структура планираних расхода и издатака за 2023. годину.
- Шта се променило у односу на 2022. годину?
- Расходи буџета по програмима.
- Расходи буџета расподељењи по дирекним и индирекним буџетским корисницима.
- Најважнији капитални пројекти.

Драги суграђани и суграђанке,

Основна сврха документа који је пред вама јесте да на што једноставнији и разумљивији начин објасни у које сврхе се користе јавни ресурси да би се задовољиле потребе грађана.

Грађански буџет представља сажет и јасан приказ Одлуке о буџету општине Рача за 2023, годину, која је по својој форми веома обимна и тешка за разумевање због специфичних појмова и класификација које је чине.

Иако је немогуће објаснити целокупан буџет у овакој краткој форми, искрено се надамо да ћемо на овај начин успети да Вас информишемо о начину прикупљања јавних средстава и оствараивања прихода и примања буџета општине, као и о начину планирања, расподеле и трошења буџетских средстава.

Кроз овај транспарентан приступ настојимо да унапредимо разумевање и интересовање наших суграђана за локалне финансије, а у перспективи очекујемо и сарадњу локалне самоуправе и житеља Раче у заједничком постављању циљева, дефинисању приоритета и планирању развоја наше општине.

Ненад Савковић
Председник општине

Ко се финансира из буџета?

Директни корисници буџетских средстава:

- Скупштина општине
- Председник општине
- Општинско веће
- Општинско правобранилаштво
- Општинска управа

Индиректни корисници буџетских средстава:

- Културни центар “Радој Домановић”
- Библиотека “Радоје Домановић”
- Предшколска установа “Наша радост”
- Месне заједнице
- Општинска туристичка организација

Остали корисници јавних средстава:

- Образовне институције (школе)
- Здравствена институција (дом здравља)
- Социјалне институције (Центар за социјални рад, Црвени крст Раче)
- Непрофитне организације (удружење грађана, невладине организације, итд.)

Како настаје буџет општине?

БУЏЕТ општине је правни документ који утврђује план прихода и примања и расхода и издатака општине за буџетску, односно календарску годину.

То значи да овај документ представља предвиђање колико ће се новца од грађана и привреде у току једне године прикупити и на тај начин ће се тај новац трошити.

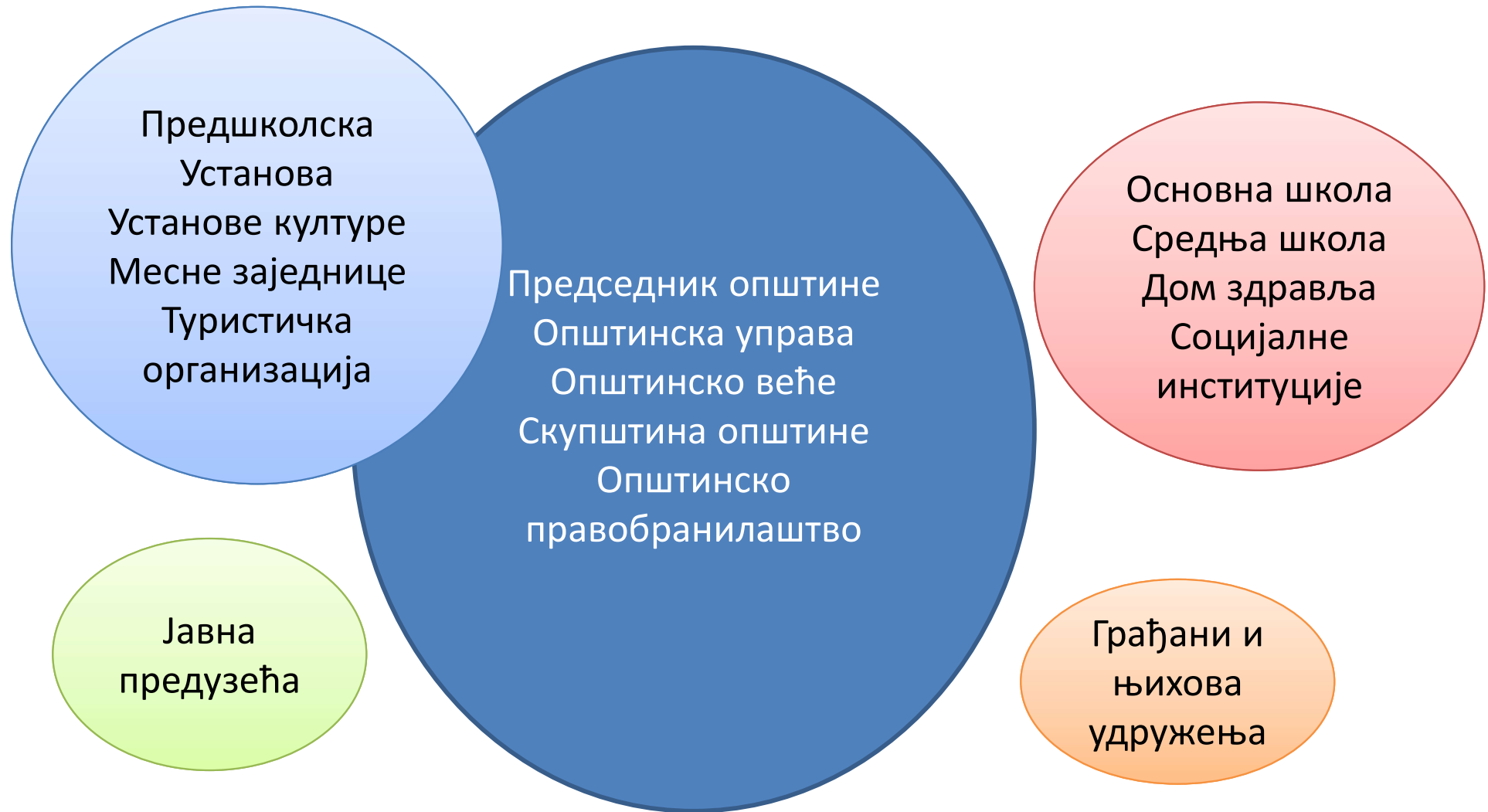
Из општинског буџета се током године плаћају све обавезе локалне самоуправе. Исто тако у буџет се сливају приходи из којих се подмирују те обавезе.

Председник општине и локална управа спроводе општинску политику, а главна полуга те политике и развоја је управо буџет општине.

Приликом дефинисања овог, за општину Рача најважнијег документа, руководе се законским оквирима и прописима, стратешким приоритетима развоја и другим елементима.

Реалност је таква да постоје велике разлике између жеља и могућности, тако да креирање буџета подразумева утврђивање приоритета и прављење компромиса.

Ко учествује у буџетском процесу?

На основу чега се доноси буџет?

Закони и прописи:

- Закон о финансирању локалне самоуправе
- Закон о буџетском систему
- Закон о локалној самоуправи
- Упуство Министарства финансија за припрему Одлуке о буџету за 2023. год.
- Сви посебни прописи којима су утврђене надлежности ЈЛС

Стратешки документи:

- Стратегија развоја
- Акциони план

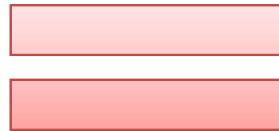
Потребе
буџетских
корисника

Започети
пројекти из
ранијих
година

Остварење
прошлого-
дишњег
буџета

Како се пуни општинска каса?

- Укупни јавни приходи и примања општине Рача за 2023. годину износе

874.248.966,00 дин.

- Одлуком о буџету општине Рача за 2023. годину планирану су средства из буџета општине у износу од 825.384.966,00 динара, пренета средства из ранијег година у износу од 47.364.000,00 динара и средстав из осталих извора у износу од 1.500.000,00 динара.

Средства из
буџета
општине
825.384.966,00

Пренета
средстав из
ранијих
година
47.364.000,00

Средства из
осталих
извора
1.500.000,00

Укупан буџет
општине
874.248.966,00

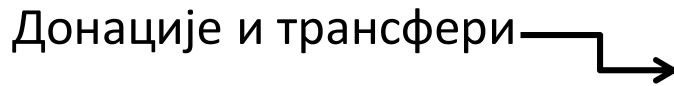
Шта су приходи и примања буџета?

Порески приходи

• Врста јавних прихода који се прикупљају обавезним плаћањима пореских обвезника без обавезе извршења специјалне услуге заузврат.

Донације и трансфери

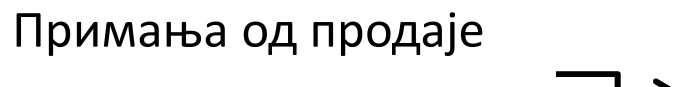
• Донације се добијају од домаћих и међународних донатора и организација за различите пројекте. Трансфери подразумевају пренос средстава од нивоа Републике Србије општинском нивоу власти. Могу бити наменски (за тачно утврђене намене) или ненаменски (није им унапред утврђена намена).

Непорески приходи

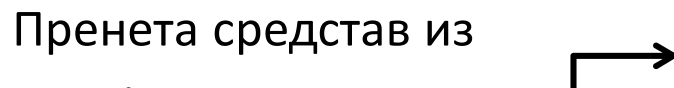
• Врста јавних прихода који се наплаћују за коришћење јавних добара (накнаде), пружање јавних услуга (таксе) или због коршења уговорених или законских одредби (казне и пенали).

Примања од продаје
нефинансијске имовине

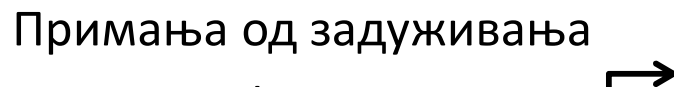
• Ова примања се остварују продајом непокретности и покретних средстава у власништву општине.

Пренета средстав из
ранијих година

• Представљају вишак прихода буџета општине који нису потрошени у предходној буџетској години.

Примања од задуживања
и продаје финансијске
имовине

• Примања од задужења представљају приливе по основу примања од задуживања код пословних банака у земљи у корист нивоа општина. Примања од продаје финансијске имовине представљају приливе по основу продаје домаћих акција и осталог капитала у корист нивоа општина.

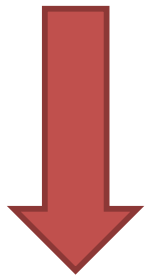
Структура планираних прихода и примања за 2023

ГОДИНУ

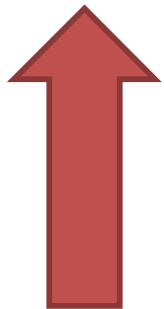

Шта се променило у односу на 2022. годину?

Укупни приходи и примања наше општине у 2023. години су се повећали у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2022. годину за 44.479.369,00 динара, односно за 5,1%.

- Пренета средства из ранијих година су смањена за 7.310.055,00 динара.
- Остали приходи су смањени за 7.000.000,00 динара.

- Примања од продаје нефинансијске имовине повећана за 500.000,00 динара.
- Трансфери су повећани за 47.189.424,00 динара.
- Порески приходи су повећани за 11.100.000,00 динара.

На шта се троше јавна средства?

Буџет мора бити у равнотежи, што значи да расходи морају одговарати приходима. Укупни планирани расходи и издаци у 2023. години из буџета износе:

874.248.966,00 динара

Расходи представљају све трошкове општине за плате буџетских корисника, набавку робе и услуга, субвенције, дотације и трансфере, социјалну помоћ и остале трошкове које општина обезбеђује брз дирекне и непосредне накнаде.

Издаци представљају трошкове изградње или инвестиционог одржавања већ постојећег објекта, набавку земљишта, машина и опреме неопходне за рад буџетских корисника.

Расходи и издаци морају се исказати на законом прописан начин, односно морају се исказати: по програмима који показују колико се троши за извршавање основних надлежности и стратешких циљева општине; по основној намени која показује за коју врсту трошка се средстав издвајају; по функцији која показује функционалну намену за одређену област и по корисницима буџета што показује организацију рада општине.

Шта су расходи и издаци буџета?

Расходи за запослене →

- Расходи за запослене представљају све трошкове за запослене, како у управи тако и код буџетских корисника.

Коришћење роба и
Услуга →

- Коришћење роба и услуга обухватају сталне трошкове, путне трошкове, услуге по уговору, специјализоване услуге, трошкове материјала и текуће поправке и одржавање.

Дотације и трансфери →

- Дотације и трансфери су трошкови које локална самоуправа има за исплату институцијама које су у примарној надлежности централног/покрајинског нивоа као што су школе, центар за социјални рад, дом здравља.

Остали расходи →

- Остали расходи обухватају дотације невладиним организацијама, порезе, таксе, новчане казне.

Субвенције →

- Субвенције се одобравају за функционисање рада јавних предузећа.

Социјална заштита →

- Социјална заштита обухвата све трошкове исплате социјалне помоћи за различите категорије грађана.

Буџетска резерва →

- Буџетска резерва представља новац који се користи за непланиране или недовољно планиране сврхе, као и у случају ванредних околности.

Капитални издаци →

- Капитални издаци су трошкови за изградњу нових или инвестиционо одржавање постојећих објеката, набавку опреме, машина земљишта и слично.

Структура планираних расхода и издатака буџета за 2023. годину

Шта се променило у односу на 2022. годину?

Укупни трошкови наше општине у 2023. години су се повећали у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2022. годину за 44.479.369,00 динара, односно за 5,1%.

- Расходи из области социјалне заштите су смањени за 2.780.534,00 динара
- Коришћење роба и услуга су смањени су за 25.790.133,00 динара

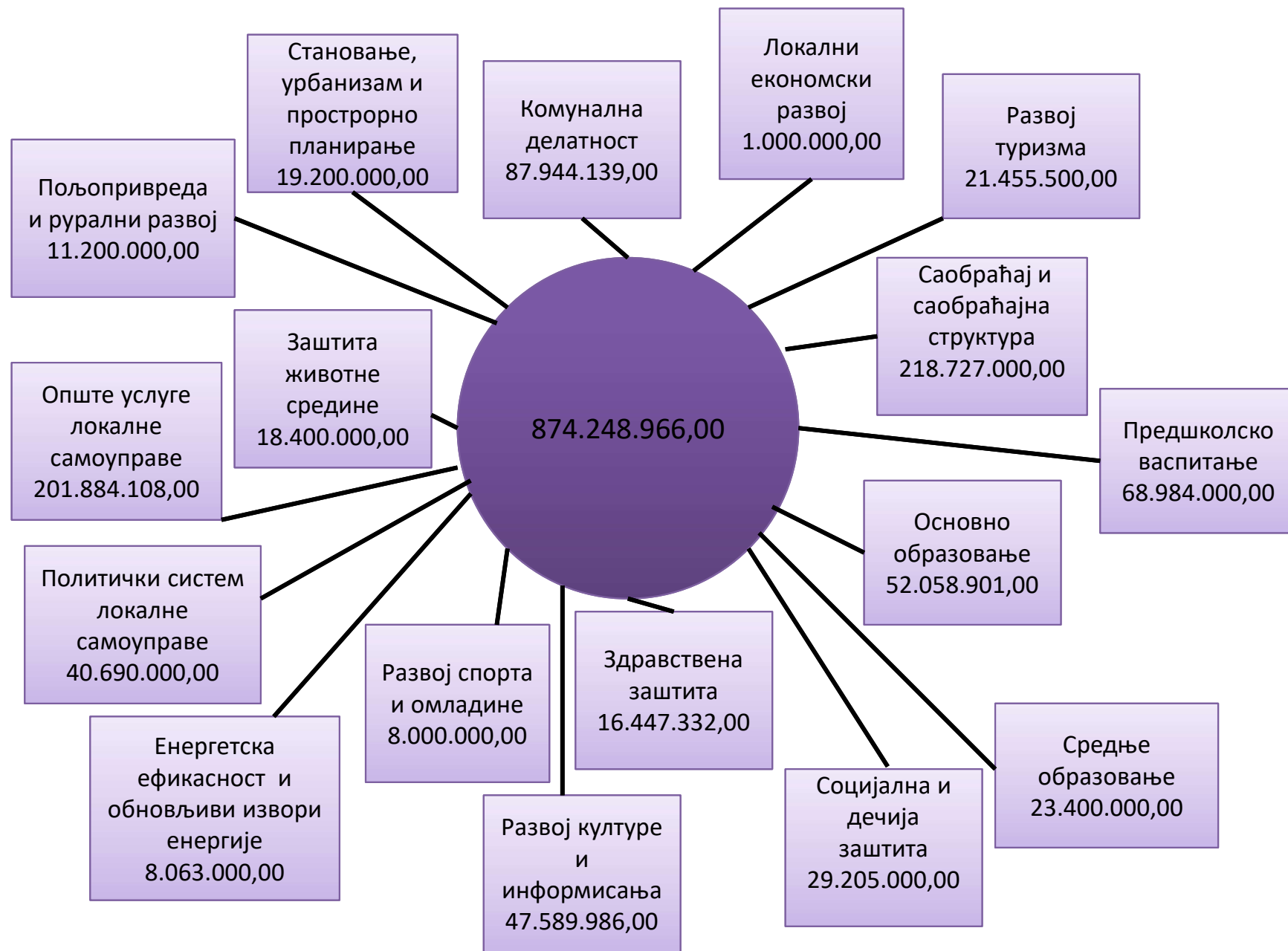

- Расходи за запослене су повећани за 11.749.200,00 динара
- Субвенције су повећане за 892.534,00
- Средства резерве су повећана за 3.677.495,00 динара
- Дотације и трансфери су повећани за 24.026.189
- Капитални издаци су повећани за 32.211.888,00 динара
- Остали расходи су смањени за 492.730,00

Расходи буџета по програмима

Програм 1. Становање, урбанизам и просторно планирање	19.200.000,00
Програм 2. Комунална делатност	87.944.139,00
Програм 3. Локални економски развој	1.000.000,00
Програм 4. Развој туризма	21.455.500,00
Програм 5. Пољопривреда и рурални развој	11.200.000,00
Програм 6. Заштита животне средине	18.400.000,00
Програм 7. Организација саобраћаја и саобраћајне инфраструктура	218.727.000,00
Програм 8. Предшколско васпитање и образовање	68.984.000,00
Програм 9. Основно образовање и васпитање	52.058.901,00
Програм 10. Средње образовање и васпитање	23.400.000,00
Програм 11. Социјална и дечија заштита	29.205.000,00
Програм 12. Здравствена заштита	16.447.332,00
Програм 13. Развој културе и информисања	47.589.986,00
Програм 14. Развој спорта и омладине	8.000.000,00
Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	201.884.108,00
Програм 16. Политички систем локалне самоуправе	40.690.000,00
Програм 17. Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије	8.063.000,00
Укупни расходи по програмима	874.248.966,00

Структура расхода по буџетским програмима

Расходи буџета расподељени по дирекним и индирекним буџетским корисницима

1.	Скупштина општина	18.330.000,00
2.	Председник општине	12.780.000,00
3.	Општинско веће	9.580.000,00
4.	Општинско правобранилаштво	4.510.000,00
5.	Општинска управа	583.174.139,00
6.	Центар за социјални рад	7.120.000,00
7.	Црвени крст Раче	3.385.000,00
8.	Дом здравља "Милоје Хаџиућ Шуле"	12.097.332,00
9.	Основна школа "Карађорђе"	43.108.901,00
10.	Средња школа "Ђура Јакшић"	17.200.000,00
11.	Музичка школа "Др. Милоје Милојевић"	1.500.000,00
12.	Предшколска установа "Наша радост"	68.984.000,00
13.	Културни центар "Радоје Домановић"	15.850.986,00
14.	Народна библиотека "Радоје Домановић"	7.439.000,00
15.	Туристичка организација Рача	21.455.500,00
16.	Месне заједнице	47.734.108,00
	УКУПНО:	874.248.966,00

Најважнији капитални пројекти

	Назив пројекта	2023	2024	2025
1.	Санација пута у селу Сепци-засеок Марковић	6.180.000,00		
2.	Приступни пут до моста на реци Јасеници у Сепцима	7.500.000,00		
3.	Пут Сараново поље	12.300.000,00		
4.	Изградња улица у Рачи	30.900.000,00		
5.	Пут Вуловићи у Малим Крчмарима	34.000.000,00		
6.	Пут Срећковићи 2	14.950.000,00		
7.	Пут Николићи Трска	17.940.000,00		
8.	Реконструкција и доградња ОШ Карађорђе у Рачи и спортске хале	4.500.000,00		
9.	Реконструкција школе у Доњој Рачи	1.300.000,00		

На крају желимо да Вам се захвалимо што сте издвојили време за читање ове презентације буџета.

Уколико сте заинтересовани да сагледате у целини Одлуку о буџету општине Рача за 2023. годину, исту можете преузети на следећем линку интернет странице Општине Рача:

<https://www.raca.rs>